

De la Sambroca a la Muga

Text > XAVIER CORTADELLAS

Hi ha llibres que s'escriuen només amb les mans i d'altres que cal escriure'ls després d'haver mogut també els peus. *La Muga* és d'aquesta segona classe de llibres. Abans d'escriure'l i mentre l'escriu, Joan Carreres ha anat trepitjant tot el territori que travessa el riu de la Muga; en total, 65 quilòmetres. Ha anat, doncs, des de la collada de terres i roques vermelles que fa de límit entre la Menera i Serrallonga, tots dos termes a l'Alt Vallespir, fins a la gola de la Muga, entre Empuriabrava i la platja de Can Comes, al municipi de Castelló d'Empúries. A la segona part (la més extensa i que ha escrit exclusivament Carreres), el llibre vessa, no d'aigua, sinó d'informació. Ens parla de cadascun dels dotze municipis que veuen passar la Muga: la Menera, Serrallonga, Costoja, Albanyà, Sant Llorenç de la Muga, Darnius, Boadella i les Escaules, Llers, Pont de Molins, Cabanes, Peralada i Castelló d'Empúries. A més, hi afegeix Terrades i Maçanet de Cabrenys. A Terrades, la Muga hi arriba d'ençà que es va construir el pantà de Darnius i Boadella. A Maçanet, les aigües que hi passen van a la Muga, però són les de l'Arnera. Seguint

aquesta lògica, Carreres podria haver optat per fer el mateix amb els pobles que veuen passar el Llobregat d'Empordà i el Manol amb tots els seus afluents. Llavors, hauria escrit el gran llibre de la conca hidrogràfica de l'Alt Empordà. N'haurien quedat fora el cap de Creus, que en molts punts té més a veure amb la Marenda, i el tram final del Fluvià, més relacionat hidrogràficament amb la Baixa Garrotxa, el Pla de l'Estany i fins i tot amb la part del Baix Empordà que hi ha al nord del Ter. Però, sigui com sigui, Carreres ha escrit un gran llibre. Sobreix d'informació, com abans, de tant en tant, la Muga es desbordava i arribaven les mugades.

A més d'una introducció, d'un devessall de fotografies del mateix autor i d'unes il·lustracions de Josep Estarriola, el llibre es completa amb una primera part on hi ha una pintura també d'Estarriola, un poema titulat *La Muga*, de finals del segle XIX, i entre altres aportacions, sobretot, notes: notes històriques de Josep Vilar, hidrogràfiques de Joan Anton Abellan, geogràfiques i climàtiques de Jordi Zapata i Carles Bayés, bàsicament faunístiques de Jordi Sargatal i geolò-

CARRERES, Joan.
La Muga.
Viladamat: Gorbs,
2017. 412 p.

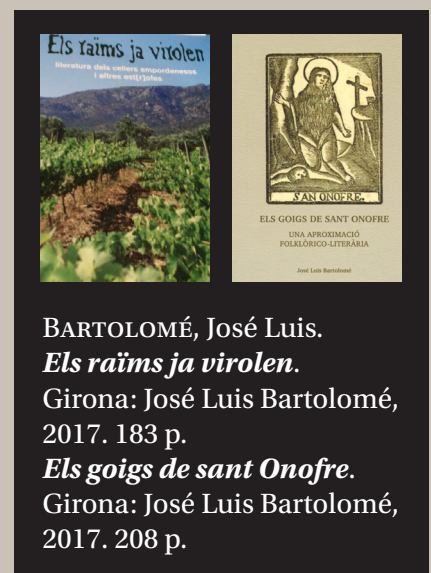
giques de Jordi Muntaner. Tot un món damunt l'aigua i al voltant de l'aigua, que ara podem conèixer molt millor, un riu que va des dels Pirineus fins al mar i que, en els primers cinc quilòmetres, fa de frontera entre un estat i un altre estat, separant l'Alta Garrotxa i l'Alt Empordà del Vallespir, en definitiva, ajuntant Catalunya amb Catalunya.

L'estètica del vi i els goigs de sant Onofre

Text > JOSEP PASTELLS

José Luis Bartolomé Sánchez (Areny de Noguera, Osca, 1954) manté una frenètica activitat literària des que es va jubilar com a catedràtic d'anglès a l'Escola Oficial d'Idiomes. Veí de Palau-saverdera i col·laborador de la REVISTA DE GIRONA, és autor, entre moltes altres obres, dels poemaris *Who pays the ferryman?* i *Retvella d'hivern*, aquest últim dedicat a Miquel Pairoli, i del recull d'articles *Verbi Gratia*. Recentment, amb pocs mesos de diferència, Bartolomé ha publicat dos nous llibres: *Els raïms ja virolen* i *Els goigs de sant Onofre*. En el primer, a més d'oferir un recull de poesia alt-empordanesa i pancatalana sobre la vinya i el vi, analitza filo-

lògicament les marques i les contraetiquetes de les ampolles. «El plaer anticipat per la degustació d'un bon vi pot començar per les endorfines que segregui l'estètica de l'ampolla», diu referint-se al disseny, el color i la forma del vidre o, fins i tot, als noms de rerefons clàssic, com ara Nereus, Gerisena o Anubis. A la segona obra, Bartolomé fa un recull exhaustiu dels goigs de sant Onofre en català. A més d'estudiar-los «amb sensibilitat subjectiva i objectivitat llibertina», ofereix informacions folklòriques i curiositats relacionades amb el culte tradicional al sant anacoreta, incloent-hi una recerca de partitures musicals.

BARTOLOMÉ, José Luis.
Els raïms ja virolen.
Girona: José Luis Bartolomé,
2017. 183 p.
Els goigs de sant Onofre.
Girona: José Luis Bartolomé,
2017. 208 p.